№ 31. Treschdeen, 31. Julijâ. 1896.

Isnahk weenreis nedelâ.

Makfâ, Jelgawâ sanemot: par gadu 1 r. 50 k., par pusgadu 90 k.

Makfâ, pahr pastu peesuhtot: par gadu 2 r., par pusgadu 1 r. 25 k.

Ekspedizija: Jelgawâ, J. F. Steffenhagena un dehla drukatawâ, Kangihseru eelâ № 22.

Redakzijas adrese: Jelgawâ, Sakajâ eelâ № 2.

Latweeschu Awises.

Sludinajumus nem preti: Jelgawâ, Steffenhagena un dehla drukatawas kantorî, Kangihseru eelâ № 22; Rihgâ: Hoerschelmana kga grahm. bodê, Wehweru eelâ № 6 un J. E. C. Kapteina kga grahm. bodê, Eelsch-Rihgas Leelajâ Kehninu eelâ № 10.

Maksa par sludinajumeem: 8 kap. par sihku raksta rindinu, preekschpusê 20 kap.; pahrtulkoschana is sweschahm walodahm par brihwu.

„Latw. Aw." war apstellet:
Jelgawâ: J. F. Steffenhagena un dehla drukatawâ, Kangihseru eelâ № 22. — **Leepajâ:** Emila Voegedinga grahm. bodê, pee tirgus platscha; Sihmana Ruhjes gr. bodê, Jaun-Leepajâ, Bahnuscha eelâ № 36. — **Bauskâ:** Steina k. aptekâ un Ed. Drengera k. bodê. — **Talsôs:** J. Hirschmana k. un H. Towa k. grahm. bodê. — **Kuldigâ:** Ferd. Besthorna k. grahm. bodê. — **Wentspilî:** Th. G. Antmana k. grahm. bodê. — **Dobelê:** J. Dawidofska k. un E. Baldrina k. bodês. — **Saldû:** Fr. Kruhmina k. grahm. bodê.

75. gada-gahjums.

„Latw. Aw." war apstellet:
Rihgâ: W. F. Häckera drukatawâ, Palejas eelâ № 3; Hoerschelmana k. grahmatu bodê, Wehweru eelâ № 6; J. E. C. Kapteina k. grahmatu bodê, Eelsch-Rihgas Leelajâ Kehninu eelâ № 10. — **Eelsch- un ahrsemê:** Rudolfa Moffes k. wisas ekspedizijâs. — **Walmeerâ:** Trey'a k. grahmatu bodê. — **Walkâ:** M. Rudolfa kga grahmatu bodê. — **Bes tam: pee zeen. mahzitajeem** — tiklab **Widsemê,** kâ ari **Kursemê.**

Jelgawa preeksch 100 gadeem.

II.

Kâ Jelgawneekeem pascheem, tâ ari apkahrtejeem lauzeneekeem, zeru, patiks dsirdet, kahdas sawadas eelas bij wezôs laikôs muhsu tehwu pilsehtâ: Saloeelu sauza par „nabaga grehzeneeku" eelu, Dobeleseelu, kas sin kahda eemesla dehl par „mihlestibas-eelu", wehlak par „Schihdu" eelu, Katoku-eelai bij augsts wahrds — Kehninu-eela. Leelâ eela tika dehweta par „plato" eelu un tagadejâ Skrihweru-eela it pareisi par „grahwja" (t. i. kanała) eelu. — Pils eela bij „Kungu" eela un Upes-eela — „uhdens-teka". Kur tagad Katrihnes-eela atronahs, tur agraki bij herzogu dahrsi. Pasta-eela sauzahs pehz Jelgawas wiseewehrojamakâ „birgermeistera" wahrda par Jost-Müllera" eelu. Schis zilweks bij kâ nabaga wihrinsch no Wahzijas us schejeeni atzeļojis, ar „speeki" ween rokâ un tizis tê pee mantas un goda, ruhpedamees par sawas otras tehwijas galwas-pilsehtas labklahjibu. Wehl tagad lasami us wina kapa-weetas Jelgawâ schahdi wahrdi: Minden war mein Vaterland, — Mitau Haus un Speisekammer — Wo ich Glück un Ehre fand — Auch dabei viel Kreuz un Jammer; — ich kam hier her mit einem Stab, — Nehm auch nichts mit in das Grab!*) —

Daudſ ir bijis Jelgawâ ari zitu eewehrojamu wihru, rakstneeku, dsejneeku u. t. t., bet — wisu plaschi pahrrunat, aisnemtu par daudſ ruhmes. Tadehł peegreesisimees tik ihsumâ sawstarpigai łauschu sadsihwei, kahda ta bij Jelgawâ gluschi 100 gadus atpakał, ap 1790. gadu, kur Kurseme pahrdsihwoja sawus pehdejos „herzoga walsts" laikus. Gan wispahrigi mehdſ teikt, ka wezi laiki bijuschi „selta laiki", bet kad lasam isgahjuschâ nummurâ minetâ professora Tilinga sastahdito un Jelgawas eedsihwotaju wahrdâ herzogam eesneegto luhguma-rakstu no 24. Dezembera 1790. g., tad jadomâ, ka masakais toreis nebuhs wis Jelgawâ nekahdi selta laiki bijuschi, jo tur teek, starp zitu, gandrihſ wahrdu pa wahrdam schâ rakstits: „muhsu eelas tschum un kust daschâs nedełas deenâs no nosfranduscheem wasankeem, tisleem un kropłeem, kurî sawas ubadsibas dehł nespehj ne meesas kailumu apsegt un kuru starpâ ir ne masums to, kas jau no tahleenes osch pehz brandwihna un knapi waredami mehli kustinat, jau no tahleenes sauz un kauz pehz dahwanahm. Winu reebigâ kerkschkeschana, kuru tee par pahtareem un Deewaluhgschanu sauz, naw nekas zits, kâ Deewa un tizibas pulgoschana. Daschreis schahdu ubagu sanahk deenâ lihdſ 60—70; tee tihri par krustu pilsehtai, wilkdamees leelôs barôs no weeneem pilsehtas wahrteem lihdſ otreem, tâ ka zik daschkahrt ir waj nu ja-eet, waj jabrauz zaur schihm dubultahm ubagu rindahm, tihri kâ gar eelu malahm nostahditahm saldatu rindahm zauri u. t. t.

Wehlak professors Tilings raksta, ka lai gan daudſi pilsoni un ari muischneeki peedahwajuschi pilsehtai naudas-pabalstu, tad tatschu pilsehtas „magistrats", kâ nedarot, tâ nedarot neka preeksch schi augschâ minetâ łaunuma nowehrschanas, tâ ka „esot tihri waj janosarkst to ahrsemneeku un sweschenieku preekschâ, kas Jelgawai zauri brauzot un schahdu nebuhschanu redsot." —

Beidsot buhtu japeemin wehl kahds leels łaunums pagahjuschâ gadu-simtenî Kursemê, kâ preeksch lauku- tâ ari preeksch pilsehtas dsihwes, proti tas, ka toreis neka nesinaja ne no schenkeschanas-atłaujas ne no patentehm. Tâ tad wareja dsert un plihtet, kur tik ween gribeja. Schahdas leelas brihwibas sekas tad ari drihſ parahdijahs un bij jo sahpigi sajuhtamas sawstarpigâ satiksmê, ko redsam no ta pascha professora Tilinga luhguma raksta: „...schenku skaits ir preeksch muhsu pilsehtas un winas eedsihwotaju skaita pulku par leelu. Un schis skaits aug wehl gadu no gada. Weens jaukaks nams pehz otra un turklaht wehl labakajahs eelâs teek par schenki pahrwehrsts: Ja tas tâ ees turpmak, tad drihſ buhs wisa Jelgawa weens weenigs leels krogs..."

To pilsonu wahrdâ, kas kâ „wanderseki" jeb zitadi weikala darischanâs ir daudſ pa sweschahm semehm zełojuschi nu teek tai paschâ luhguma rakstâ turpinats: „newaram atstaht nepeeminetu, ka mehs neweenâ sweschâ semê ne-esam tik leelu plihteschanu atraduschi un semakahs kahrtas łaudis, kâ ari deenderus, kutscheerus, sehtas puischus, strahdneekus, puischus tâ dserschanai un kahrschu-spehlei padewuschos, kâ pee mums." — — —

Tehlojot, kahds posts zaur schahdu dserschanu un kahrschu spehli zełahs, netik ween pascheem dsehrajeem, bet ari winu familijahm, luhguma raksts satur wehl schahdu eewehrojamu weetu, kas nu gan muhsu tehwu-tehweem t. i. ja tee toreis schenkeri un krodseneeki bijuschi, nekahdas labas leezibas nedos, proti tur teek rakstits: „ari tas naw retums, ka nabaga dsehraju, kad tas pehdejo wehrdinu nodsehris un jau gandrihſ sawu samanu saudejis us eelas isgruhsch tai leelakâ salâ bes schehlastibas, tâ ka winam bes glahbina janosalst. Katru seemu noteek schahdi gadijumi ne weenreis ween. — Bet kad zilweks grib pehz sawa deenas-darba wakarâ pee alus glahses atpuhstees, tad tam teek tahda futra (Jauche) preekschâ zelta, ka to Wahzijâ peem. labs saimneeks pat ne sawam lopam nedotu."

Wiseem scheem tehlojumeem, kas met sawadu ehnu us toreisejo Jelgawas sadsihwi, mehs waram droschi ween tizet, jo tee 400 pilsoni, kas luhguma rakstu parakstijuschi, gan nebuhtu eedroschinajuschees sawam semes-tehwam neekus rakstit. Un wisa schi waina bij zehluſehs tikai zaur to, ka Jelgawâ gandrihſ nemaſ nepasina — polizeju. Gan jau herzogs Friedrichs bij 1606. gadâ sastahdijis preeksch Jelgawas sewischku „polizejas-likumu" (Polizei-Verordnung), bet tâ ka tas pateesibâ tik us papihra ween bij palizis, tad to ari jo drihſ wisi aismirsa. — —

Ne masak kâ schenkeri un wihnuschneeki ehda toreis łauschu labklahjibu — augłotaji, par kuŗeem Jelgawneeki ari nosuhdsahs sawam semes-tehwam augschâ minetâ luhguma-rakstâ, ka tee postot netik ween pilsehtneekus, bet ari lauzeneekus. Warot peenemt, ka us 10 schahdeem augłotajeem pehz maſ gadeem nahkot jau 4 milijoni tihras peknas, kuŗi issuhkti no semes wistruhzigakajeem eedsihwotajeem, jo nemot newis ween 12, bet ari 20—30 prozentu par gadu, kadehł luhdseji it pasemigi greeschotees pee semes-tehwa, lai winus drihſ no augłotaju swehru-nageem atpestot." — — —

Tâ tad, kâ redsam, katram laikmetam ir sawas nebuhschanas un zilwekeem arweenu sawas behdas, waj nu par scho, waj par to. —

Tuwojahs 19. gadu-simtenis. Ausa, it kâ rihta blahsma, labaki laiki Jelgawai, Kursemei, ari Latweescheem. Likumi pret augłotajeem, kuŗi peemehram 1658., 1733., 1778. un 1787. g. no muischneezibas sa-eimahm jeb landtageem bij nospreesti un no herzogeem apstiprinati, netika nemaſ eewehroti, jo waldibas wara bij Kursemê deesgan wahja. Tikai Kreewu Keisara Aleksandera I. laikâ sahka sekmigi schihs augłotaju nebuhschanas apspeest. — —

Eewehrojams laikmets bij Kursemei un lihdſ ar to ari Jelgawai 1795. gads, kura 100 gadu peeminas swehtkôs pehru tik dischcni noswinejam. Ta gada pawasari dewahs ihpaschi iswehleta muischneezibas deputazija us Sw. Pehterburgu, lai tur Keisareeni Katrihnu II. luhgtu, Kursemi pee leelahs Kreewu walsts peeweenot, tadehł ka Deewa-semites wirswaldeneeze, Polija, bij beiguse buht par patstahwigu kehninu walsti. Pehterburgâ atradahs ari beidsamais Kursemes herzogs, kursch jau eepreeksch atteizahs no trona, dabudams par to no Kreewu walsts deesgan leelu atlihdsinajumu. — — —

Herzogs atstahja sawu stalto Jelgawas pili, kura wehl, zerams, gadu simteneem buhs Jelgawas lepnums. — Beidsahs ari nesen wezais teatera nams, kursch ari taisni 100 gadus atpakał zehlahs is labprahtigeem aisleenejumeem no Kursemes muischneekeem, kas Jelgawâ ustureja hs. — Tai weetâ, kur leela dała zeen. „Latweeschu Awischu" lasitaju buhs senak tik dsihwi swineto 30. Augusta wakaru pawadijuschi, nu pazelsees staltais Kursemes musejas nams, kurâ sakrahtas daudſ un daschadas eewehrojamas un mums, Kursemes dehleem, jo mihłas peeminas no senlaikeem. — (Kâ sinams, tad Kursemes museja schimbrihscham atronahs Kangihsera- un Sałahs-eelas stuhri, Steffenhagena drukatawas augschtahschâ un ir atwehrta ikkatru otrdeenu no pulksten 3—5 pehz pusdeenas. Ee-eijas maksa tikai 3 kap. Kam wehl nebuhtu isdewibas bijis scho teizamo eerihkojumu apmeklet, tam scho rindinu rakstitajs to newar deesgan silti ween eewehlet. Noschehlot neweens nenoschehlos, ka turp gahjis, bet droschi tizams, ka buhs meerâ ar to, ko tur redsejis, ar mahzibahm, ko tur smehlis. Pret druszin leelaku atlihdsinajumu musejas usraugam, to war apskatit ari katrâ zitâ deenâ.) — —

Reis par Steffenhagena drukatawu runajot (kurâ, kâ sinams, atronahs ari „Latw. Awischu" ekspedizija) buhtu japeemin, ka ari schi eestahde peeder pee „wezahs Jelgawas", jo kâ to peem. 27. nummura sludinajumôs redsam, tad schê ir „eespeesti" Stendera „Pasakkas un Stahsti" pee J. W. Steffenhagena, zeeniga Leelkunga (t. i. herzoga) grahmatu speedeja 1789. gadâ. — Schê zehlahs, auga un attihstijahs Latweeschu rakstneeziba Kursemê. Schê, ja nemaldos isnahza 1763. gadâ pirmais Latweeschu kalendars, kurâ starp zitahm ihsahm sinahm sastopam atbildes ari us schahdeem jautajumeem: „Zeek ilgi tas ir, kad ta Kurseme sawu pirmu Leelkungu dabuja?" un „kapehz padewe tas Leelskungs sewi un to Kursemi apaksch teem Poļeem?" — — Schê ari sahka drukat 100 gadus atpakał 1797. gadâ no Stobbes isdoto „Latwisku Gadda-Grahmatu", kura isnahza 4 reis gadâ un it pareisi usskatama par pirmo Latweeschu laikrakstu, jo „Latweeschu Awises", weenreis nedełâ isnahkdamas, zehlahs tik 25 gadi wehlak.

No Steffenhagena drukatawas us Pasta-eelu dodamees, atkal sastopam kahdu wezlaiku leezineeku: leelîkos pasta-stałłus, kas ween jau mums peerahda, zik dsihwa ir schê bijuse, us wisahm pusehm, pastafatiksme, jo sirgu schê ir stahwejis ne masums. —

Bet — galu galâ mums nemaſ naw jaluhkojahs us wisu weselu jeb ari pus-gadu-simtena, kas pagahjis, lai nemam tik pehdejos diwi gadu-desmitus! Kas, teiksim, Kreewu-Turku kara laikâ 1877. gadâ Jelgawu atstahjis un kuram liktens tik tagad lemtu pahrnahkt, tas nudeen pabrihnetos par zik daschu pahrgrosijumu: Medema dahrsâ tas ne-atrastu wairs Jelgawas „zoologisko dahrsu" ar stirnahm, trusischeem u. t. t. buhdâs, wakarâ tas par welti mekletu teatera namu un to ne-atradis par welti Schir-

Paspahrnê.

Wasaras wakarâ.

Jauks wakars — saule aiſ preedeena reet,
Sem rokas man mihliga meitene eet;
Tahs mutite — plaukstoschas magones seeds,
Un jautri ta runajahs, stahsta un treez.

Mehs ejam, mehs ejam un apstahjamees
Un sakeram rokas un saskatamees
Un flihkstam weens otram ar kruhti pee kruhts,
Un luhpas wiskarstakahs butschinas suhz.

Un atkal mehs ejam — ta wehligi tschukst,
Bet sirds man tik strauji, tik aukaini pukst,
Un lihgsmakâs jausmâs man dwehsele kuhst,
Un saldakee wahrdi pahr luhpahm man pluhst.

Zik mihlsch un zik jauks tu, mans dwehseles draugs!
Un pats ir es lihdsa tew teeku tik jauks,
Es teeku tik mihligs, tik wehligs, tik labs,
Un, leekahs man, schowakar brihnumi taps.

Man leekahs, wiss naids nu is pasaules behgs,
Un muhschigus meerus nu zilweze slehgs,
Un waimanas klusehs un asaras schuhs,
Un, lihdsigi mums, wisi laimigi buhs.

Janschewskis.

Nansena un Andrê zełojumi us seemela polu.

Sirmajâ senatnê bija pasaku un teiku walsts Indija, ap ko darbojahs łauschu prahti. Pehz winas deenwidus semju krahschnumeem un dahrgumeem zentahs tirgotaji, winu eeguht mehginaja pasaules walstju waldineeki, lai eekarodami scho brihnuma semi, eeweetotu sawâ uswaras kroni pehdejo un sposchako dahrgakmeni. Ari muhsu deenâs zilwezê wehl dsihwa ta pati zenschanahs, kas winu wisam noslehpumainam, wisam gruhti sasneedsamam pretim isaizina it kâ us zihnu, notikt wiseem kawekleem par spihti tomehr pee nodomatâ gala mehrka. Schi zenschanahs pehz jaunas atsihschanas, kas pastahwejusi un pastahwehs lihdſ ar zilwezi, muhsu deenâs peegreesusees sewischki ari muhsu semes lodes wehl nepasihstamahm dakahm, muhsu semes poleem jeb semes asâ galeem, kas ne masak nosłehpumu pilni, kâ reis pasakainais deenwidus. Muhsu semes mahmulina slehpj daudſ no mums wehl ne-isdibinatu spehku; daschi no teem parahdahs ap poleem sewischki leelâ mehrâ; seemela blahsma jeb kahwi pee mums deesgan reta parahdiba, kamehr ta polu semês redsama beeschi un leelâ krahschnumâ. Waj ap poleem, domajams, warbuht ari naw atronami isskaidrojumi wisahm schahm parahdibahm? Kâ gan ihsti tur isskatahs paschôs seemełôs waj deenwidôs? Waj tur tikai muhschigas ledus juhras, jeb waj ari zeetseme, waj schis ledus stahw tur nekustedamees sawâ weetâ, jeb waj warbuht winsch top no juhras strahwahm dsihts muhschigi no weenas weetas us otru, kamehr nokłuhst siltaku juhru dakâs, kur tad tahds warbuht gadu tuhkstoschu wezs ledus beidsahs? Tê ir pulks jautajumu, us kureem siniba wehl lihdſschim welti meklejusi ihstas ne-apgahschamas atbildes, tê ir winas mahzekleem wehl plaschs, bet ari breesmu pilns darba lauks. Daudſ droschsirdigu wihru schê dewuschees zihnâ un daudſi no teem ari atradušchi polu semju muhschigâ ledû un sneegâ aukstu kapu. 1883. un 84. gadâ wairak Eiropas walstju waldibas un Seemeł-Amerikas Saweenotahs walstis ar leeleem naudas isdewumeem isrihkoja pirmo starptautisko ekspediziju us seemela polu, lai ar weenoteem spehkeem weiginatu gruhto darbu, lai wairakâs weetâs us reisu isdaritu wisus pehtijumus, kas augscham minetôs jautajumôs aprahditi. Schahs ekspedizijas noluhks nebij, notikt tuwaki pee pola us lihdſ tam wehl nesasneegteem wideem, bet gan kraht jau pasihstamâs weetâs — sinams pehz eespehjas augsti seemełôs — droschas sinas, lai tâ turpmakeem pehtitajeem zeltu tâ sakot droschu pamatu preeksch tahlakeeschanas. Un tahdas droschas sinas, kas krahtas no weetas ilgaku laiku, waijadsigas; jo protams naw jau eespehjams pehz weena waj otra eewehrojuma pareisi apspreest kahdu leetu: buhtu ehrmoti, ja peemehram pehz weenas deenas gribetu apspreest wisa gada laiku!

Tagad wehl preekschâ apmehram 600 werstes garsch zeła gabals, par ko tuwaki pee seemela pola notikt wehl neweenam naw isdewees, kur wehl, zik sinams, naw gahjusi zilweka kahja. Schis pehdejais zeła gabals gan pirmâ azumirkli nemaſ nerahdahs tik waren garsch, bet tas protams tas wisugruhtakais, kur breesmas un gruhtumi wairojahs ne ar katru juhdſi waj wersti, bet, waram gandrihſ teikt, ar katru soli, ko eet tahlak us preekschu. Bet nesłatotees us tik un tik daudſ welteem mehginajumeem, pee kam tehreta neween leela nauda un manta, bet kur ari gahjis bojâ pulks zilweku dsihwibu, ronahs arweenu atkal droschi wihri, kas leek sawu dsihwibu kihlâ, lai kalpotu sinibai, lai mehginatu atbildet winas usdotos jautajumus. 1893. g. dewees zelâ us seemela polu Norwegeescha Nansena kugis (Skat. ari „Latw. Aw." sch. g. 7 num. Paspahrnê. Red.), kas wehl lihdſschim naw greesees atpakal un par kura likteni pat truhkst droschas sinas, schinîs deenâs to atkal darihs Sweedris Andrê ar beedreem. Turpmak ihsumâ apluhkosim, turedamees pee winu paschu doteem aprakstteem, kahdâ zelâ tee katris nodomajuschi sasneegt sawu mehrki.

Ir eewehrots, ka pee Grenlandes un Spizbergenes krasteem ikgadus top leelâ daudſumâ isskaloti Sibirijas meschu koki; tur us peldoscheem ledus gabaleem atnahk daudſ leetu no Sibirijas krasteem, peemehram kugu atleekas, kas, kâ droschi sinams, gahjuschi bojâ Sibirijas peekrastê. Pamatodamees us tam, Nansens domâ, ka Seemeła ledus juhrâ tek pastahwigas straumes no Sibirijas peekrastehm pahri par seemela polu un no tureenes us deenwideem us Grenlandi, Spizbergeni. Nansens tadehł zêr usmeklet pee Sibirijas krasteem schahs straumes un tad ar sawu kugi dotees tahm lihdſi. Ja kugis eesaltu ledû, tad schihs paschas straumes to tomehr nestu lihdſi ar ledu, tâpat kâ angscham minetos kokus un kuga drupas, pahr polu us Grenlandi. Tahds ihsumâ Nansena zelsch.

Preeksch schi brauzeena taisits ihpaschs kugis ar sewischki stiprahm trihs- un tschetrkahrtigahm seenahm, kas eeksschpusê wehl saweenotas zaur sijahm, stiprinatas zaur stutehm, tâ ka tas gan kâ reti kahds otris noderigs seemeła wehtrâs un ledus gabalôs. Kuga apakschejahs seenas laistas turklaht slihpas, tâ ka ja ledus gabali to sahktu speest, tad tas lihdſigi kihlim tiktu dsihts us augschu no ledus starpas ahrâ. Wisas kuga ahrejahs dakas pehz eespehjas ee-apałas, lai ledum nebuhtu kur aiskertees. Pats par sewi protams, ka kugis bagatigi apgahdats ar pahrtiku (apmehram preeksch 5—6 gadeem), ar wisadeem rihkeem preeksch siniſkeem pehtijumeem un sinams ari ar glahbschanas lihdsekleem nelaimes gadijumâ. Kuga łaudis — winu pawisam trihspadsmit — jau pa leelakai daļai braukuschi pa seemelu juhru, gan kâ ronu medineeki, gan kâ siniſku ekspediziju dalibneeki — tâ tad wisi noruhditi juhrneeki un seemelu juhras labi pasineji.

Wiss isklausahs łoti weenkahrschi un weegli isdarams: jasehschahs tikai us kugi, jabrauz us seemeleem un lai tad ledus gabali gahdâ tahlak, lai tee kugi nes us tureeni, kur tew gribahs! Bet kahdas pateesibâ schihs nesejas juhras straumes, tas wehl pawisam nesinams. Zik ilgi gan aiseet tahds zełojums lihdſi ledus gabaleem — gadeem, gadu desmiteem, waj pat wehl ilgaki? Paklausisimees ari, ko Nansens pats stahsta par pola juhru, winsch wairak reisas tur bijis pats un tâ tad sin no pascha peedsihwojumeem, kas tur sagaidams. Nansena aprakstî tehlo wislabaki tahs augschâ minetahs breesmas un gruhtumus, kas draud pola widu usmekletajeem.

„Naw domajams nekas breesmigaks, kâ seemas nakts seemełôs trakojoschâ wehtrâ. Kad wehtra kaukdama treez pahr juhru sneegu un ledu un putas, sagrahbdama zilweku ar tahdu waru, ka tas tikko spehj turetees us kahjahm, kad sazełahs wilni kâ uhdens kalni, kuru starpâ kugis pawisam pasuhd, kad wilni tornu augstumâ tumschi dseltenâs uhdens krahzês schkełahs pahr ledus gabaleem un schee warenee ledus milschi weens pret otru treekti saschkihst drumslu drumslâs, tad tikai nojehdsams, zik polu juhras wareni breesmigas. Ne swaigsnes, ne seemela blahsmas, wisapkahrt, kur schai trakâ tragi rahdahs zihnamees pahrdabigi spehki, tumschs un melns. No wisahm pusehm pehrkoniga ruhkschana un duhkschana, wisur swelpj un schnahz un seme trihz paschôs pamatôs.

Un schai leelîskâ zihnas laukâ pa juhru un wehtru, starp scheem milsu wilneem peld kuga łaudis. Wai schim neezigajam zilweku roku darinajumam, ja wina waditajeem ir tikai drusku misahs: tam gals, ja wilni to peesweesch par tuwu ledus gabaleem, jeb waj ja tas top sagrahbts diwu ledus gabalu starpâ, kur to sabersch pihschlôs azumirkli. Bet wina waditajam schahdas breesmas naw sweschas; droschu, spehzigu roku tas wada sawu kugi atpakał juhrâ, pretim jaunai deenai, jaunahm zihnahm . . ."

Nansens dewahs zelâ preeksch apakeem trim gadeem. Pirmahs wehstis no wina nonahza scho pawasaru Eiropâ no Sibirijas peekrastehm, kur, kâ stahstija, esot manits kahds sawads kugis. Domaja un wehroja, ka schi buhschot Nansena ekspedizija. Tuwaku un droschu sinu mums wehl truhkst lihdſschim, tâ ka droschsirdigo juhras brauzeju liktens lihdſschim wehl nesinams. (Turpmak beigums.)

kenhöfera dahrsu, no kura zik daschs labs no atnahkuscheem eerehdneem nekà naw dsirdejis, jo ta weetà jau sen „Kruschoka“ beedriba sawu krahschno namu zehluse. Wezo pilsehtas sudmalu weetà, kurâs, kà laudis agrak stahstija, „no putekkeem ween pahrdeweji warejuschi namus usbuhwet“ — tur stahw glihts stalts keegeku nams. Aiss ta teizamais siwju tirgus pawiljons, no ka wehl nesen ne jausmas nebij. (Un zik „omuligi“ tatschu bij wezajà tirgus weetà! Gan tur druszin oda, bet nekas! To teesu bij leelaka druhsma, wairak dsihwibas. Pat wahroschu kafeju pahrdewa nosaluscheem lauzeneekeem tasês: wareja dsert un nehgus ar baltumaisi ehst. Ari kafejas „madamina“ ir sen jau nosuduse.) — —

Wezu wezajâs kolonadês eezirta pirmo „robu“ Chomses gumijas- un ahdu-pretschu pahrdotawa. Pirmo Rihgas bulwaru nameem lihdsigo namu zehla Uckes kgs Basnizas- un Katoku celas stuhrî. — Staltà, glihtà „Reyera patwersme“ zehlahs pee Aleksandera bulwara. „Elendes“ basniza, kurà isgahjuschà gadu-simtenî salasijahs ikkatru swehtku treschajà deenà wisi Romas nabadsini, wahji un nespehjneeki, un kur teem zitu pilsehtas draudschu mahzitaji sludinaja Deewa wahrdus un isdalija sw. wakarinu — ta ir tik glihti isbuhweta, ka tanî tihri preeks. —

Un kur tad wehl, zeen. lasitaji, muhsu agrakee skoleni ar selta un sudraba strihpahm gar zepurehm? To strihpas ir nosuduschas aismirstibas juhrà, atstahdamas weetu skolenu mundeereem. Tikai dascha laba rakstamà kambariti warbuht wehl tagad karajahs pee seenas schihs ne senahs pagahtnes atminas un zik daschs romans, „skolenu pensijà“ sahzees, teek warbuht wehl tagad — dsihwê — „iszihnits“! — — —

Bet ne skolenu „strihpinas“ ween ir nosuduschas. Ir nosuduse ari „pilsonu garde“, kurai muhsu wispahrigà kara-deenesta laikà gan nekahdas nosihmes nebij un kuras lepnee tresotee mundeeri ar sarkanajahm westehm un smagajahm kiwerehm nebuht newareja apslehpt, ka sem teem slehpjahs ikdeenischki amatneeki, kurpneeki un skroderi, kuri nopeetnà brihdî pilsehtu buhtu loti maf warejuschi aissargat. — —

Tikdaudz schimbrihscham par muhsu „wezo Jelgawu“. Bet mehs, mihkee Jelgawneeki, tatschu pasihstam itin labi ari Jelgawas apkahrtni, peemehram Sorgenfreiju, us kureeni mehdsam pirmajà Maija rihtà dotees — par scho apkahrtni daschas peewilzigas sinas turpmak.

No ahrsemehm.

Wisswarigakais pagahjuschahs nedelas ahrsemju politikà bijis **Kretas jautajums.** Asinainee nemeeri Kretà nebuht ne-aprimst, bet paleek wehl niknaki. Turzijai jo grubtaki nahkahs winus apklusinat, tapehz ka kristitee Kreteeschi dabon slepenu pabalstu no Greekijas. Kà agrakajôs leelajôs dumpjôs, tà ari schoreis Kreteeschi, kà leekahs, us to iseet, Turku juhgu pawisam nokratit un peeweenotees pee Greekijas. (Kretà, kà sinams, no wiseem eedsihwotajeem tikai peekta daka muhamedanu — wiseem ziteem Kreteescheem Greeku tautiba un Greeku-Katoku tiziba). Greekeem schahdi tautas un tizibas brahku zenteeni loti pa prahtam; pate Greeku waldiba gan atklahti kristitajeem Kreteescheem nepalihdz, bet ari nekawê, ka no Greekijas us Kretu dodahs sawwalneeku pulki, ka us tureeni suhta eerotschus u. t. t. Daudz Kreteeschu kalpo Greekijas armijà kà weenkahrschi saldati waj kà ofizeeri. Schee tagad luhdz atwalinajumu — protams tadehk, lai waretu us Kretu dotees un kara walde winus ari atwalina. Naw domajams, ka Kreteeschi paschi us sawu roku — kaut ari slepenibà no Greekijas pabalstiti — spehtu no Turku wirswaldibas atswabinatees. Bet no zitahm walstim wineem palihgs naw sagaidams, jo Kreteeschus pabalstidama, katra walsts sadurtos ar Turziju un zaur to kluhtu wispahrigais Eiropas meers apdraudets. Lai nobeigtu weltigo asinu isleeschanu, Eiropas leelwalstis nu nodomajuschas Kretu apsehst ar kara kugeem, lai Kreteescheem newaretu peenahkt palihgs no ahreenes. Bet Anglija schahdam nodomam pretojahs un zaur to it kà stahjahs us nemeerigo Kreteeschu pusi, preeksch kureem Angli, kà paschi saka, juhtot daudz lihdszeetibas. Bet wiseem pasihstama leeta, ka Angku „lihdszeetiba“ rahdahs tikai tahdâs reisâs, kad wineem pascheem kahdi labumi sagaidami. Tapehz ari tagad naw ko schaubitees, ka Angli Kretas jukâs grib wilkt sawu lomu. Wahzu awise (Hamburger Nachrichten), kurà wezais Bismarks isteiz sawas domas par Eiropas politiku, spreesch, ka Angli — agri waj wehlu — gribot Kretu paschi sewim eeguht. Ja nu ari schahds nodoms wineem tagad wehl neisdotos, tad tatschu, schimbrihscham Kretas nemeerus peebilstidama, Anglija gribot leelwalstju eewehribu saistit pee Kretas salas, lai paschai buhtu brihwakas rokas Egiptê. Ka Angli, Kreteeschus us weltigahm zeribahm pamudinadami, paschi buhs wainigi, ja Turku waldiba beidsot nemeerneekus nems bahrgi nosodit, par to wini nebehdà. — Kà sareschgitais Kretas jautajums atrisinasees, wehl naw lahgà paredsams; tatschu jazer, ka tas notiks bez ka Eiropas wispahrigais „brunotais meers“ zaur to tiktu apdraudets.

Wahzu keisars pahrbrauzis no sawa zelojuma us seemeeem. Schowasar Wilhelms II., kà awises sino, nebuhschot apmeklet sawu mahtes mahti, firmo Anglijas kehnineeni Wiktoriju, kà tas agrakôs gadôs notizis. Tas isskaidrojams gan zaur to, ka Anglijà wehl naw beidsees saschutums pret Wahzu keisaru, tapehz ka winsch pagahjuschà rudenî sazijis tik asus wahrdus par Dschemsona wadito Angku eelauschanos Deenw. Afrikas Transwales brihwwalsti.

Rumenijas kehninu pahris schinis deenâs apzeemojis Wihnê Austrijas keisaru pahri. Par to Austrijas keisars braukschot us Bukaresti, Rumenijas waldneeku apzeemot. Pee schahs reisas, tà Austrijas awises apgalwo, tikschot ari galigi pahrrunata Rumenijas peebeedroschanahs pee trejsabeedribas. Par schahdu peeweenoschanos wehl skaidri nekas naw sinams, tapehz ari jaschaubahs, zik tahlu schahdi awischu prahtojumi dibinahs us pateesibu.

Daschahm Wakar-Eiropas walstim tagad eet deesgan behdigi ar kolonijahm. Italeeschi, kà sinams, schogad dabuja bahrgu mahzibu Afrikà. — Spahneeschi us Kubu nosuhtijuschi jaw ap 150,000 kareiwju, Kubas karsch no wineem prasa milsigus naudas un zilweku upurus, bet uswara wehl naw paredsama. Spahnijà tauta sahk kurnet pret waldibu un daschâs weetâs pat pretojahs, ka karsch teek turpinats. Tas israhdijees daschâs ostu pilsehtâs, kad us Kubu suhtiti jauni saldatu pulki. Leeli seeweeschu bari luhkojuschi saldatu nosuhtischanu aiskawet. Seeweetehm protams peebeedrojuschees ari ziti nemeerneeki. Waldibai, kà redsams, daudz puhku neween ar Kubas dumpineekeem, bet ari ar nemeerneekeem paschâ Spahnijà. Turklaht wehl sino, ka dumpis no Kubas pahrgahjis ari us tuwejo Pinos salinu, kurà Spahneeschi tureja apzeetinatus Kubà saguhstitos dumpeneekus. Apzeetinatee ar weetejo eedsihwotaju palihdsibu atswabinajuschees un taisotees usbrukt salinas galwas pilsehtai. Ari Franzijai eet loti gruhti ar Madagaskaras peeweenoschanu. Israhdahs, ka ar Madagaskaras galwas pilsehtas eenemschanu pagahjuschà rudenî sala wehl nebuht naw eekarota. No weetejeem eedsihwotajeem malu malâs raduschees stipri nemeerneeku un laupitaju bari, kuri lihdsschim nopostijuschi ap 200 ewangelisku basnizu, Norwegeeschu misiones namu un pastahwigi usbruhk Franzijas kara spehka nodakahm un kolonisteem. Atbildibu par schahm nekahrtibahm pa dakai uskrauj tagadejam salas pahrwaldneekam, Laroscham, kursch sawu amatu neprot peenahzigi ispildit. Frantschu waldiba tagad us Madagaskaru suhtischot wirsneeku Galieni, kursch sawu isweizibu jau parahdijis Sudanà un Tonkingà. Bet salas galiga eekaroschana Frantscheem tomehr wehl maksahs eewehrojamus upurus. —

Wezais Li-Hung-Tschangs tagad laimigi nokluwis lihdz Anglijai. Ari scheit winsch leelisku godinats un no kehnineenes Wiktorijas peenemts audienzê. Kà dsird, Li-Hung-Tschangs Anglijà apstellejis preeksch Kihnas kara kugus un gribot ari salihgt Kihnas flotei Angku wirsneekus un unterofizeerus par skolotajeem. Ja schahs sinas israhdahs par pateesahm, tad Wahzijai un Franzijai buhs deesgan ko firditees, jo winas ismanigo Kihneeti wisadi isgodinajuschas bez ka paschahm lihdsschim buhtu no tam kahds labums atlehzis. —

No eekschsemehm.

No Pehterburgas. 21. Julija wakarà Keisaru Majestetes no Nischnij-Nowgorodas pahrbrauza Peterhofâ. Peterhofas tirgotaju un pilsonu deputazija Winu Majestetehm pasneedsa sahl ar maisi. Dascheem firmgalwjeem no Nikolaja I. waldibas laika bija ta laime, Keisara Majestetei pasneegt swehtà Nikolaja bildi. Keisara istabâs Winu Majestetes apsweizinaja Keisariskà Augstiba Leelfirsts Michails Aleksandrowitschs un tad Wini, preezigeem urrà-sauzeeneem skanot, no wokzala brauza us Aleksandriju. Keisariskà Augstiba Leelfirsts Aleksejs Aleksandrowitschs, kursch Winu Majestetes bija pawadijis, no Tosnas stanzijas brauza us Pehterburgu. —

Keisara Aleksandera III. peeminai Deenwid-Reetruma dselszeku waldes augstakee eerehdni nodomajuschi dibinat kahdu labdarigu eestahdi un proti tajà weetà, kur Deewa meerà bussoschais Keisars, pehdejo reis us Krimu brauzot, is wagona eerandsijis peemihligu weetu Teterewas upes malà, pawehlejis brauzeenu apturet un ar Sawu Augsto Familiju tur kahdu brihtinu pakawejees. Tam notikumam par peeminu minetee eerehdni nodomajuschi zelt patwersmi kahdeem 50 miruscho dselszeku eerehdnu bahrineem un turpat zelt ari peeminekli Keisaram Aleksanderam III. Naudas lihdsekkus tam noluhkam wini sakrahschot zaur to, ka katrs eerehdnis no sawas algas labprahtigi seedoschot kahdus prozentus.

Pehterburgas Frantschu kolonija, kà „Peterb. Wedom.“ sino, kroneschanas swehtkeem par peeminu likusi isgatawot krahschnu albumu, kuru pasneegschot Keisaru Majestetehm. Starp ziteem isgresnojumeem us albuma wahka nobildetas diwas seeweetes, kuras nosihmejot Kreewiju un Franziju, ar abu walstju wairogeem; starp abahm seeweeschu bildehm stahwot upuru altaris ar meera un mihlestibas nosihmehm; pee abu seeweeschu kahjahm stahwot semes bumba, sem kuras Kreewijas un Franzijas karogi krustojotees, un sem teem salikti rudsu kuhlischi un wihnogu kekari, kà abu walstju semes galwenee augi.

Samaras awise sino, ka Subowkas sahdschà gandrihz wisa pagahjuschà gada labiba esot wehl nepahrdota; wisas ruhmes esot peepilditas ar labibu, tà ka nesinot, kur salikt scha gada labibu. Aiss ta eemesla rudsu zena esot leelisku kritusi, tà ka minetà sahdschà rudsu pudu warot dabut par 5 kapeikahm.

Warschawà nesen kahdà leelakà fabrikà peeteizahs jauns zilweks, luhgdams darbu. Tà ka winam bija labas eeteikschanas lihdz, tad winu ari peenehma; bet kad winam prasija, lai usrahdot waijadsigahs apleezibas, tad jaunais zilweks atwainojahs, ka papihrus winam drihz peesuhtischot. Tà pagahja nedekas trihs. Kad nu jauneklis kà strahdneeks israhdijahs loti ismanigs un kahrtigs, tad netureja par waijadsigu, winu papihru dehl weenumehr apgruhtinat waj tadehk labu strahdneeku atlaist. Pehz tam kahdam no fabrikas pahrwalditajeem gadijahs buht teateri, kur winsch sastapa sawu strahdneeku, kopà ar bagato aprindu jaunekkeem ispreezajamees. Tas fabrikas pahrwalditajam islikahs sawadi; winsch nu sahka zeeschak par jauno zilweku apwaizatees un nu israhdijahs, ka peenemtais strahdneeks bija kahdas zitas fabrikas ihpaschneeka dehls, isglihtojees sawà arodà, kas tikai tapehz bija par strahdneeku peeteizees, lai waretu smalki issinat wisas schahs fabrikas raschoschanas noslehpumus un zaur to sawa tehwa fabrikà labak sazenstees ar otru fabriku, kurà winsch bij par strahdneeku eestahjees.

Widseme.

Latweeschu etnografiskà isstahde Rihgà nu sarihkota un tiks atwehrta zeturtdeen 1. Augustà. Isgahjuschà nummurà jau saweem zeen. lasitajeem sinojam, zik daudz minetà isstahdê buhs ko redset un mahzitees un ka tadehk katram, kam ween eespehjams, eeteizams winu apmeklet. Tiklab Latweeschu, kà ari Wahzu laikrakstôs atronam par scho isstahdi eepreekschejus spreedumus, kur tahdi, kas rihkoschanos isstahdes weetà apluhkojuschi, apleezina, ka isstahde sagaidama kupla un wisai peewilziga, jo isstahdes rihkotaji ar wiseem spehkeem puhlejuschees sawahkt kopà wisu, kas ween wineem bijis sasneedsams un kas palihdz tehlot un israhdit Latweeschu dsihwi senatnê un tagadnê. Tuwakas sinas par isstahdes apmekleschanu zeen. lasitaji atron schi nummura sludinajumôs.

1. Augustà sahksees Rihgà ari 10. archeologiskais kongress. Uz to sabrauks netik ween no wisas Kreewijas, bet ari no wisas Eiropas un pat no tahlahs Amerikas sinibu wihri, kam ruhp archeologija, t. i. ta siniba, kas nodarbojahs ar senlaiku ispehtischanu. Pee schi kongresa peederehs ari sewischka archeologiska isstahde, kur buhs redsamas wisadas senlaiku leetas un zitadas wezu laiku leezibas. Kongresa preekschneeze grahfeene Uwarowa jau Rihgà atbraukusi un pamasam rodahs kopà ari ziti kongresa dalibneeki.

Tanî paschà laikà, 31. Julijà un 1. Augustà buhs Rihgà Latweeschu Sinibu Komisijai pasihstamahs ahrkahrtigahs sapulzes, us kurahm pa laikam mehdz sapulzetees daudz isglihtotu Latweeschu tautas dehlu. Schogad ar schihm sapulzehm buhs saweenoti Stendera swehtki, kur godinahs wezà Stendera peeminu, jo schogad, kà zeen. lasitajeem sinams, pagahjuschi 100 gadu pehz wina nahwes. To wisu eewehrojot, jadomà, ka nahkamâs deenâs buhs wezajà Rihgà rosiga dsihwe, pee kam warehs daudz redset, daudz dsirdet, daudz mahzitees.

No Rihgas. Pee etnografiskas komitejas tautas eeraschu uswedumu kora peedalijuschees schimbrihscham jau pahrak par simtu dseedataju. Wisi tautas eeraschu uswedumi, kà senahs kahsahs, kristibas, peegulà jahschana u. t. t. taps isrihkoti ar dseesmahm un kahsâs pat wehl ar tautas dejahm. Wisi dseedataji top sadaliti atsewischkâs grupâs, kà: bruhtes wedeji, panahksneeki, peegulneeki, wehrpeji, Jurga laudis u. t. t. Daschas dseesmas taps pilnigi tà uswestas, kà tauta winas dseedajusi, tas ir ar tà sauzamahm „teizejahm“, „lozitajahm“, „wilzejahm“ un „preekschdseedatajahm“. Katra eerascha taps uswesta winai peederigôs tautas uswalkôs. (B. W.)

No Rihgas. Breesmigs gals. Jau ilgaku laiku Baltijas wagonu fabrikas apgabalà dausahs apkahrt breesmigu tehwinu banda, kureem zita nekahda darba naw, kà warmahzigi issuhkt dsehreenu pahrdotawu ihpaschneekus. Schi banda rihkojahs tà. Wina nonahza dsehreenu pahrdotawà, prasija ehdeenus un dsehreenus pehz patikschanas un kad saimneeks eedroschinajahs prasit samaksu, tad tehwini sahka sadausit wisu, kas tik sadausams. Scho tehwinu starpà bij kahds Antons Boltschewskis, milsigi leels jauns zilweks, sewischki bihstams. 23. Julija wakarà tas atnahza ar diwi beedreem alus-bodê „Pee peleką ehsela“ Stabu celà. Kad ihpaschneeks negribeja schaubigo weesu prasijumus ispildit, tee pa paradumam eesahka skandalu, kursch tatschu ar to beidsahs, ka duhschigais saimneeks ar daschu weesu palihdsibu breesmigos tehwinus isdsina laukà un sawu bodi aisslehdza. Tatschu schee sanehmahs no jauna un sahka durwis laust augschà. Apdraudetais saimneeks isschahwa diwireis rewolweri, bet tehwini nelikahs eebaiditees un drihz durwis bij uslaustas. Wadonis, minetais Antons Boltschewskis, ar nasi rokà gahja bodes ihpaschneekam wirsû; tas kahpahs atpakal, diwi reis atkal gaisà isschaudams un turklaht drandedams, ka nu winsch pateesibà schauschot. Trakais kauslis nebaidijahs un gahja us preekschu. Tad atkal norihbeja schahweens un, peerê trahpits, breesmonis nedsihws pakrita gar semi. Wina beedri tuhlin aismuka un tanî paschà brihdî, waimanadama, atskrehja noschautà mahte, kura bij gribejusi to atturet no tahlakahm warmahzibahm. Deenu agrak, kà dsird, esot kahds zits no scheem warmahkahm kahdà schenki noburts no dsehreenu pahrdeweja. Zaur tam breesmigajà bandà iszehlees ustraukums, kas gan laikam winu atturehs no turpmakahm warmahzibahm. (Düna-Ztg.)

No Alukšnes raksta „Olewikam“, ka Alukšnes ihpaschneeks, barons Bietinghofa kungs nesen sapulzinajis sawa pagasta saimneekus un teem sinojis, ka winsch teem bez atlihdsibas apgahdaschot waislas ehrsekus un Hollandeeschu sugas tekus, lai wini sawu sirgu un lopu sugu waretu labot. Barona kungs apsolijis ari gahdat par to, lai saimneeki par 4½ prozenteem waretu dabut aisnemtees naudu.

No Kalsnawas. 15. Julija rihtà schè usnahza bahrgs pehrkons ar brangu leetu un kahdu wersti platu strahwu krusas. Zaur sibeni nodega A. mahjà klehtis. Tahs apdroschinatas walsts beedribà un skahdes zeetejs dabu pilnu taksetu summu. Zitôs gadijumôs dabu tik ⅔ no taksetahs wehrtibas. Zaur krusu wairak apskahdeti lauki kahdahm peezahm mahjahm. Parasts, ka zaur pehrkonu gaiss top wehsaks, bet schoreis ir otradi un nahkoschu nedeku ir bijis speedigi karsts. T.

No Wez-Peebalgas. Julija mehnescha 2. deenas wakarà, pulksten 10 no laula mahjâs nahkdams, eerandsiju retu dabas parahdischanos, jo tuwu pee mahjas, pahri desmit sokus, strehja pa gaisu neredsets milsums kukainu, ka pat wakara blahsma nebija zauri redsama. Kukaini strehja no deenwidus-wakareem us seemeku-rihteem; galwenakais bars bija 3—4 asis plats, zik beesa, tas nebija noskahrstams; laidahs tà ap asi augstu no semes. Schim galwenam baram apkahrt laidahs gan ari wehl daschi zitti, bet jo reti; tik pats widuzis bija kà kahda aisdambeta straume, kura islaususi sluhschas un dodahs ar tahdu spehku us preekschu, ka naw warams to wairs sawaldit. — Schis kukainu bars strehja tai beesumà pusstundas, pehz tam retaki, tà ka wehl pehz stundas laika bija wairs tikai loti reti. — Julija mehnescha 3. un 4. deenas wakarà strehja gan atkal to paschu zeku kukaini, bet ne tik leelà mehrà. — Schinis wakarôs eesahkums bija tulin pehz pulksten 9—10. — Ihsti mums semkopjeem bail no schahdeem negaiditeem weesem, talab laipni luhdsam pasinot, waj schahds milsums kukainu naw kur laukus apskahdejis, tos no-ehsdams, un tad dewees us zitu mitekli. Pats kukainis pehz auguma ir masa dundura leelumà, galwa ar plezeem melna, un zeetais kaula kaschoks eedseltains. — Scha kukainu bara straume laidahs 10 wersts no Wez-Peebalgas muischas us wakareem, tuwu gar Kihsenu mahjahm. (B.)

Nebeidsamais posts ar sirgu sagleem nedod meera ari muhsu kaimineem Igauneem. Igaunu laikraksts „Postimees“ (pehz N. D. Ztg. nostahstijuma) raksta, ka pagahjuschà gadà Wilandes aprinki ween nosagts 210 sirgu, kopà 11,952 rbl. wehrtibà. Bet zaur nosagto sirgu zekahs wehl ziti saudejumi, kà laiks un nauda, kurus patehrè, nosagto sirgu meklejot Dascheem semkopjeem bez tam ja-ihrè sirgi lauku apstrahdaschanai, daschreis laukus newar ihstà laikà aplopt u. t. t. Scho launumu nowehrschanai Igaunu laikraksts eewehl jaw wairakkahrt pahrrunato lihdsekli — proti, sirgus apstempelet. Saglis jaw sargotees sagt sirgu, kuram aste un krehpes apgreestas un jo wairak sargaschotees no tahda sirga, kursch apstempelets. Tahdu stempeli warot pasihst wehl pehz desmit gadeem, pat sirga pahrdodama ahda wehl warot west saglim us pehdahm. Stempeleschana ari tad wehl noderetu, ja diwi saimneeki saweem sirgeem usspeestu weenadu sihmi. Ari pirzeji wairak usmanitos un nepirktu sirgu, eekams pahrdewejs naw usrahdijis pagasta teesas apleezibu, ka winsch sirga ihpaschneeks. Kahdà Kreewijas muischà weenà nakti kluwis nosagts wairak sirgu, bet lihdz to sagli no rihta pamanijuschi, ka sirgi apstempeleti, wini baidijuschees tahlaku braukt un palaiduschi sirgus wakà. — Rihgas Wahzu awise „Rig. Rundschau“ par scho leetu runadama peebilst, ka nebuhtu wis eewehlams, lai katris sawus sirgus stempelè us sawu roku; to waretu tikai tad darit, ja it wisi sirgu ihpaschneeki sawus sirgus ar stempeli apsihmê. Bet ja daschi sirgi paleek ne-apstempeleti, tad sagli, tos nosaguschi, wineem waretu usspeest paschi sawu stempeli un sirgus pahrdot, kà sawu ihpaschumu. Ar sewischkeem burteem ween stempelei nepeetiktu tapehz, ka tad wairakahm stempelehm isnahktu weenadi burti. Wislabaki buhtu, ja katra muischa un katrs pagasts eegahdatos stempeli ar sawu ihpaschu sihmi. Pagastôs tad pats pagasta wezakais waretu stempeleschanu isdarit, pehz tam, kad winsch pahrleezinajees, ka ihpaschneeks likumigà zekà sawu sirgu eeguwis. Jo nedrihtst aismirst, ka starp pascheem lauzeneekeem atrodams daschs sirgu saglis un jo wairak tahdu, kuri pasihstami ka slehpeji un „lehtas prezes“ zeenitaji. Katrà aprinka polizejas pahrwaldê tad waijadsetu atrastees listehm ar schahdu stempelu nospeedumeem. Apstempeleto sirgu pehrkot, arweenu waijadsetu no pahrdeweja noprasit „paši“, us kuras ari ja-atrodahs tai paschai stempelei un pahrdeweja parakstam ar apleezibu no weetejas pagasta teesas. Uz semehm zaur to buhtu daudz lihdsets, bet pilsehtas, kur sirgu sahdsibas gan nenoteek, bet toteeju wairak sirgu no wisahm malahm sawed pirkschanai un pahrdoschanai, nepeetiktu ar wiseem schahdeem aissargaschanas lihdsekkeem. Wisdroschakais padoms, ka sirgu sahdsibas nowehrst, pehz „Rig. Rundsch.“ domahm buhtu — sirgus daudz zeeschaki usraudsit. Wakara Eiropà sirgu sahdsibas gandrihz nemaz nenoteekot, jo tur katrs semkopis sawu sirgu teescham usskatot par ihstu mahjas lopu kuram pastah-

wigi ja-atrodahs sem zilweka usraudsibas, bet pee mums, turpretim, nereti par sirgu neleekotees ne sinat, tiklihds ka wina wairs naw waijadsigs. Ja muhsu semkopji sirgus tà usraudsitu un koptu, kà tas p. peem. noteekot Wahzijà un Anglijà, tad sirgi neween daudz masakà skaità tiktu nosagti, bet paspehtu ari otrreis tik daudz kà tagad. — Sirgus labaki usraudsit buhs gan no wiseem padomeem tas wezakais. Ir teesa, ka ari pee mums laiskas usraudsibas dehl noteek daudz sirgu sahdsibu, bet tumschakahm naktim eestahjotees, sirgus sog no stalleem u. t. t. par spihti wisai usraudsibai. Tapehz jameklè ari jauni padomi un lihdzekli, ka sirgu sagleem preti stahtees. Un tai sinà katrs jauns padoms pelna eewehribu. —

Testamà (Pehrnawas apgabalà), kà „Pern. Ztg." sino, 14. Julijà pulksten 5 pehz pusdeenas usnahzis breesmigs pehrkona negaiss ar krusu. Krusa, kuras graudi bijuschi neparasti leeli, 10 werstis garà un 1 wersti platà strehki ispostijusi wisas wasaras labibas druwas — seemas labiba par laimi bijusi jau noplauta. Lini, meeschi, ausas un sirni esot pilnigi eesisti semê un sakapati, kartupeku laksteem wisas lapas nokapatas, tà ka druwas behdigi isskatotees. Pee tam wisur redzot issistus logus, noplehstus jumtus, apgahstus seena un labibas schkuhnus, islaustus kokus u. t. t. Krusas graudi bijuschi reekstu, pat wistu olu leelumà un swehruschi 1 lihds 2 lotis.

Sahmu salà, kà „Arensb. Wochenbl." sino, esot tik leels karstums, kà tur reti kad peedsihwots. Zaur to zeribas us wasaras labibas raschu esot loti wahjas. Daudz muischàs meeschu druwas esot jau nokaltuschas, tà ka nebuhschot to plaut. Nakti no 21. uz 22. Juliju tur usnahzis stiprs pehrkona leetus, bet tas preeksch labibas bijis par wehlu un bijis wehl derigs tikai kartupeleem, kuru laksti ari jau sahkuschi sawihst.

Kurseme.

Swehtes jaunbuhwejamai skolai swehtdeen 21. Julija pawakarê Jelgawas lauku draudzes zeen. mahzitajs Conradi kungs eeswehtija gruntsakmini. —ts.

No Jelgawas-Bauskas apgabala sino „R. Rundsch.", ka tur nakti no 18. uz 19. Juliju usnahzis bahrgs pehrkona negaiss. Gleebawà pehrkons nospehris kahdu sirgu un zilweku. Kanepenôs pehrkons eespehris kahdà leelà schkuhni, kurà bijis 80 wesumu seena un kahdi 200 wesumi ahbolina. Schkuhnis lihdz pamasam nodedzis. Ari Maz-Behrstelê pehrkons nodedzinajis kahdu schkuhni. Skurstenu muischas Robeschneeku mahjà kahds sirgs ganibà tapis nosperts. Kahds no sibena aizsemts strahdneeks saudejis walodu.

No Bauskas. Nekrologs jeb nahwes sina ar ihsu dzihwes gaitas aprakstu: Rahdenes pahrtikas beedribas weikals Bauskà, Bauskas un apkahrtnes tauteeschu tautas mihlestibas un paschpalihdzibas ihsts behrns, dzihwes gaitu ussahzis 1893. gadà, no weetejeem Schihdu tirgoneem daudzkahrt waijats, no tauteescheem atli mihlets, beidza 1896. gada, Julija mehnesi, pehz wairak nekà trihs gadu ilgas wahrguloschanas sawu ihso muhschu, kam truhka gaiditahs swehtibas. Nahwes zehlons meklejams to tautas brahlu rihzibà, kureem minetà behrna audzeschana jeb liktens bij ustizets.

Peesihme: Ja, newar deesgan beeschi atkahrtot sakamu wahrdu: „Ustizi, bet peeluhko kam!" Julija mehnescha 19. deenà Jelgawas-Bauskas meera teesneschu sapulzes pristaws pahrdewa wairaksolischanà minetahs beedribas weikala apkihlatahs prezes, kà domajams, gan daschu leeltirgonu labà, no kureem prezes us parahda nemtas. Beedribas beedri saka, ka justos laimigi, ja saudetu beedru naudu ween. Bet bijuschais beedribas weikala darbwedis ir atwehris Bauskà jaunu pahrtikas pretschu weikalu us sawu roku. Daschi no beedribas waldes galwenajeem wadoneem ir peepeschi aistahjuschi sawas lihdzschinejahs dzihwes weetas. Dadzis.

No Greenwaldes (Bauskas apr.) Julija mehnescha 21. deenà weeteja Labdaribas beedriba notureja Greenwaldes pagasta mahjà beedribas ruhmês preekschlasijumu un jautajumu wakaru. No preekschlasijumeem bij sewischkas eewehribas zeenigs mahzitaja Glaesera kunga apzerejums par dzerschanas sehrgu, pareizaki wahjibu, un tahs apkaroschanas lihdzekleem, kà ari ta pascha pagasta rakstweschа kunga izstrahdajums par gahjeju nesatizibu ar saimneekeem un otradi. Preekschlasijumu wakars bij loti labi apmeklets — wislabakà leeziba, ka schahdi wakari ir ihsti tautas garschà. Tikai weenà sinà ais ne-isprotameem zehloneem minetà beedriba noseedzahs pret publiku un pret wisas pasaules waldineezi, kahrtibu, un proti tamdehl, ka preekschlasijumus un jautajumu isskaidroschanu ussahka diwi un pus stundas wehlaku, nekà sludinajumôs bij noteikts t. i. ne wis pulksten 4., bet 1/27. wakarà. Nahkoschà preekschlasijumu wakarà deretu ari beedribas paschas labà zelt preekschà kahdu apzerejumu par nekahrtibu, kahrtibas kauno mahsu, kurai ikdeenas kriht daudz labu eestahschu par upuri, un ne eestahschu ween, bet ari zilweku labklahjibas. Nebuhtu nepareizi, apgalwot, ka nekahrtiba ir weena no dzerschanas wahjibas wisleeklakajahm sekmetajahm. Waizasim tikai, peemehram, ko dara diwi, trihs pasinas, waj draugi, kad tos, gaidot, moza garlaiziba un kad tuwumà teem sinams krogs? — Tee nostaigà turp. ..dzis.

Tukumà swehtdeen 14. Julijà eeswehtita jauna, no akmeneem buhweta Katoku basniza, kura zelta no labprahtigahm dahwanahm, kas nahkuschas wiswairak no zitureenes Katokeem. Eeswehtischanu isdarijis prahwests barons Ropps is Leepajas, kopà ar Kuldigas un Lihwes-muischas mahzitajeem. Basnizas eekscheene wehl naw pilnigi gatawa; ehrgeles, kuras nahk kà dahwana no Kaunas, drihz usstahdihs.

No Dundagas. Muhsu krodzineeku stahwoklis no scha gada Jurgeem daudz pahrgrozijees. Aizleedza pa swehtdeenahm schenkot. Pagahjuschà gadà bij pa swehtdeenahm tikai basnizas krogi slehgti, zeemu un zeku krogi bij wakà. Schogad wisi krogi zauru swehtdeenu zeeti. Tas ir un buhs mums Dundzineekeem par leelu swehtibu. Daudz, daudz rubulu paliks mums pascheem kabatà. Ja salihdzinam muhsu krogu dzihwi pagahjuschà gadà ar scho gadu, tad redzam leelu starpibu. Pagahjuschà gadà katras swehtas un swehtku deenas pehzpusdeenà bez sinas tika dzerts, it ihpaschi zeemu krogôs. Daudzreiz tapa dzerts lihdz pusnaktei, waj pat lihdz gaismai. Puischi sawu gada algu pameta krogû; wihri aizmirsa, ka wineem seewas un behrni mahjàs. War gan domat, kahdi strahdataji tee no rihta ir, kas sewi ar stipreem dzehreeneem tà nogurdinajuschi. Zik kluši un jauki turpretim schogad pa swehtdeenahm, pa un gar muhsu krogeem. Tur nedzirdam neweenu wairs blaujam un troksznojam. Kaut jel wisi krogu ihpaschneeki daritu pehz muhsu zeen. kunga preekschsihmes. Wehl mums ir weens nelabs swehtdeenas eeradums, ko waijadzetu atmest, tas ir: tirgoschanahs swehtdeenàs. Tiklihds no basnizas ahrà, tad, tà ka nu krogs zeeti, tad wisi steigdamees steidzahs uz pretschu weikaleem un tur perk un kaulejahs, it kà nemaz nebuhtu ta Kunga deena. Behdulis.

No Saukas. Muhsu pagasts pehdejà laikà spehris kreetnus sokus uz preekschu tà sauzamà „jaun-izglihtibà". Schai jaunajà arodà muhsu jaunekli un jaunawas eenem pirmo weetu. Zeen. lasitajs jautahs, no kahda awota gan muhsu jaunee laudis smehluschi sawu izglihtibu, kuru mehs, masak izglihtotee Sauzeeschi, dehwejam par „jaun-izglihtibu"? Uz to skaidri un gaischi waram atbildet, ka muhsu pagasta jauno lauschu izglihtibas awots ir — swesch-wahrdu wahrdniza, kuru atradiseet katra zentiga jaunekla un katras zentigas jaunawas grahmatu plauktà. Warbuht zeen. lasitajs schaubiees par schi awota brihnischkigo spehju izglihtibas aplokà, tapehz gribam aizrahdit, zik tahlu jaw tikuschi muhsu „jaun-izglihtotee". — „Tihri brihnums, zik tahs saimneeku meitas un dehli izglihtoti, jo wini tik gudri runà un leeto tahdus nedzirdetus wahrdus, ka es no winu runas it neka nesaprotu, lai gan domaju, ka Latweeschu walodu labi sinu, jo kreetni lasu Latweeschu grahmatas un ari aboneju pahri laikrakstu. Ta jaw gan laikam kahda gluschi jauna waloda? Bet daschi wahrdi ir ari nemti no Latweeschu walodas", tà dzirdam brihnamees daschu pehz schihs metodes ne-izglihtotu tautas brahli. Schee muhsu „jaun-izglihtotee", kà redzams, izleeto sawas augstahs sinaschanas preeksch loti teizama noluhka: tee grib no ihstahs Latweeschu walodas un swescwahrdeem radit gluschi jaunu, laikam sem nosaukuma: „Latwju-sweschwahrdu waloda." Mehs gan schaubamees par winu panahkumeem schinî gruhtà darbà un nezeram, ka tee kahdreiz tiks pee sawa mehrka, lai gan jaw eet wisai sekmigi uz preekschu. Ar tahdu „jaun-izglihtotu" jaunekli waj ari jaunawu runajot, skaidri redzam, ka wini sawu „izglihtibu" galwà eekaluschi bez kahdas sapraschanas un smalkos wahrdus un teikumus gruhsch tik lauka waj weetà, waj neweetà. Wisnaigaki gahjuschas „jaun-izglihtibà" uz preekschu tà sauzamahs „memmes meitinas", kuras ar saimneezibu nenodarbojahs, bihdamahs mihlstahs, baltahs rozinas padarit zeetas un melnas, bet tikai turpina sawu ussahkto „jaun-izglihtibu" un dehwejahs par loti izglihtotahm, lai gan naw apmeklejuschas nekahdu skolu, nedz ari winu istabàs redzama kahda siniska grahmata, izņemot swescwahrdu wahrdnizu.

Mehs gan loti wehletos, kaut muhsu „jaun-izglihtotee" labak turetu swezi apaksch puhra apslehtu, nekà wehl turpmak maitatu muhsu dahrgo Latweeschu walodu. Sauzeetis.

No Jelgawas.

Deewakalposchanas Sw. Annas basnizà no 31. Julija lihdz 7. Augustam. — Swehtdeen, 4. Augustà: 1) Lauku draudzê deewkalp. pulkst. 9. no rihta; spred. mahz. Heintze. 2) Pilsehtas draudzê deewgaldn. pulkst. 7. no rihta; deewkalp. pulkst. 2. pehz pusdeenas; spred. mahz. Seilers. — Lauku draudzê uzsaukti: Dahwus Lahzis ar Trihni Gustin; Janis Alksnis ar Katrihnu Belman; mirušchi: Jehkabs Preedenfelds, 7 1/2 m. w.; Pauline Linde, 12 g. 5 m. w.; Trihne Behrsin, 76 g. w.; Olga Pauline Emilija Blumfeld, 18 d. w. — Pilsehtas draudzê uzsaukti: Janis Braunbergs ar Dori Bahk; Janis Alksnis ar Katrihnu Belman; mirušchi: Janis Augusts Jehkabsons, 2 g. w.; Trihne Klahson, 50 g. w.; Karlis Oskars Donis, 7 m. w.; Lawise Markewizs, 28 g. w.; Indrikis Karlsons, 60 g. w.; Karlis Jansons, 3 m. w.; Natalija Kauzer, 7 g. w. —

Pilsehtas draudzê dahwanu eenahzis: preeksch jaunas basn. — 16,25 kap.; nabag. skolas b. — 300 kap.; daschadahm waijadz. — 100 kap.; mistones — 100 kap.; swez. — 10 kap.

Ahtrà nahwê nomira treschdeen 24. Julijà no rihta Katoku eelà sawà dzihwokli kahda pusmuhscha seeweete. Ta deenu eepreeksch esot aizgahjuse uz sawa bruhtgana eeteikschanu, kas kalpojis kahdà dzehreenu pahrdotawà, uz kahdu schejeenes sahlu bodi, lai tur nopirktos sahles preeksch duhrejeem. Bet bodê tai tikuschas prasito sahlu weetà zaur pahrkatischanos eedotas zitas. Mahjàs pahrnahkuse ta tuhlit sahles ar uhdeni eedzehruse, pee kam drihz izzehluschees leeli krampji un stipra wemschana. Lai gan tizis drihzumà wizadi mehginats, eedzertahs sahles apslahpeht, tad tomehr tas palizis bez sekmehm un meita otrà rihtà islaiduse sawu garu. —r—

Nelaimes notikums. 22. Julijà pee Jelgawas semtura Ledika, ar twaika maschinu kukot, no pascha rihta pulksten 1/24 notika schaufmiga nelaime. Kad maschina sahka strahdat, minetais semturis Ledikis kahpa laist labibu eekschà, bet laikam zaur pahrkatischanos bija uzkahpis uz kuhleja zentru, tà saukto „trumeli". Azumirkli tas tika eerauts eekschà un lihdz pusei kuhlejà faberts. Apahwi tika izmesti uz kratitajeem, bet paschi lozekli, maschinu apturot, palika kuhlejà. Nelaimigais, kamehr to no maschinas eespehja izwilkt, nobeidza sawu dzihwibu. Nelaimigo gauschi apraud pakalpalizeji. Atkal mahjeens wiseem, kas pee kulmaschinahm strahdà, ka jabuht pee tahm uzmanigeem un apdomigeem. ω

Peekerts garnadzis. Pirmdeen 22. Julijà nowakarê Palejas eela S. namà kahds schaubigs tchwinsch zaur atwehrtu logu bij eelehzis istabà un tur mehginajis daschas leetas peesawinatees. Bet tas tizis tur drihz pamanits un notwerts. Pee isklauschinaschanas izrahdijees, ka tas jau wairak reises tizis par sahdzibahm sodits un nosehdejis labu laiku krahtinà un tà tad tagad tas tika atkal turp aizraidits un tà schejeenes eemihtneeki uz kahdu laiku atkal atswabinati no scha neluhgtà weesa apzeemoschanas. —r—

Sahdziba. Winu swehtdeen kahds laulats pahris bija izgahjis uz „Baloschu kapeem" un mahjàs dzihwokli atstahjis sawu neleelo dehlinu. Pa to laiku, kamehr wezaki uz kapeem, pee dehlina eegahjis kahds nepazihstams wihreetis un eedewis dehlinam 5 kapeikas, lai aizejot uz bodi pehz papirosem. Kamehr dehlinsch bijis pehz papirosem, tamehr nepazihstamais wihreetis aizgahjis. Dehlinsch nu uzpihpojis papirosus pats. Wezaki pahrnahkot to eerauzdami, nu tuhlit sahkuschi prasit, kas schim papirosus dewis, ko dehlinsch ari neslehpis. Wezakeem nu tuhlit atminà nahzis ne-aizslehgtais skapis, kuru pahrluhkojot atraduschi, ka wiņš winu krahjuminsch — 80 rublu wairs kasê ne-atrodahs. Atkal peedzihwojums, ka behrneem ween mahjas apsardzibu newar uztizet. ω

Kabatu sagli. Izgahjuscho nedeļ pahrtikas tirgû dzirdeju weenu wezi par wairak kà 2 rubli un kahdu weziti par 70 kapeikahm schehlojotees, ka tee wineem lihdz ar makeleem no kabatahm izrauti. Uzmanatees! ω

Jelgawas pahrtikas pretschu tirgus tagad katru deenu ir gandrihz pahrpildits. Reti kur wehl pasaulê buhs pilsehta, kas tà teek no apkahrtejeem lauzineekeem ar wizadahm ehdamahm leetahm tik bagatigi apgahdata kà Jelgawa. Neba par welti ta teek dehweta par „maises semites" galwas-pilsehtu. Tè tu uz plaschà tirgus platscha wari wisu ko dabut, kas ween tikai „maises semitê" aug un atrodahs. Maise, gaļa, peens, sweests, krehjums, feeri, wizadas ogas, wizadi saknu augli, lapu augi un wehl ziti teem lihdzigi, kà pahlschu sirni, gurķi, un t. t. — Wisi schee tahdà daudzumà teitan teek tirgû uzwesti, ka tihri par to ir ko pabrihnetees. Ka Jelgawa, schi kluzà pilsehta ar sawcem apmehram 30,000 eedzihwotajeem wisu to waretu patehret, tas gruhti tizams, tapehz tad ari lehti saprotams, ka zenas par prezehm — ari loti semas; un pee tam wehl prezes war nemt loti leelà izwehlê. Rupja maise ir dabonama par 1 1/2 kap. mahrzinà. Schahweta zuhkas gaļa no 15—17 kap. mahrzinà. (Swaigu no 1. Maija lihdz 1. Septemberim neteek atkauta uz tirgus platscha pahrdot.) Kartupeli 50 kap. mehrà. Peens, swaigz, 6 kap. stopà, beefs, sildits, 7 kap. stopà, kupinats 5 kap. stopà, kehrnes peens 6 kap. stopà, nosmelts 2 1/2 kap. stopà, ruhdzis 3 kap. stopà. Swaigz krehjums 18—20 kap. stopà, skahbs krehjums — 40 kap. stopà. Sweests no 26—28 kap. mahrzinà. Medus 20—24 kap. mahrzina. Wistu olas 1—1 1/2 kap. gabalà. Gurķi 20—30 kap. simtà. Burkani 10—20 par 1 kapeiku. Beetes, sihpoli, loki, beeschu lapas, dilles un t. t. labs kuhlis par 1 kapeiku. Seeks rudzu miltu 35—40 kapeiku, seeks putraimu 60 kap. Auzas 110—115 kap. mehrà. Rudzi 125—135 kap. mehrà. Meeschi 120—130 kap. mehrà. Ogas: kirschi beidzahs un tapehz zena par teem leeliskam zelahs — 20—25 kap. stopà. Semenes beidzahs, zena ari par tahm kahpj augstaki: fenak tahs makfaja 6 kap. stopà. Mellenes — 6 kap. stopà. Jahnu ogas — 7 kap. stopà. Stikenes — 6 kap. stopà. Wizas beidzamahs ari jaw beidzahs. Bruhkleenes wehl maz teek uzwestas. Awenes beidzahs, zena par tahm zeeta, bet daschada — kà kuru deenu teek uzwests. Ahbolus, bumbeerus, pluhmes wehl schimbrihscham par „Jehkabeem" naw pahrtikas tirgû atwehlets pahrdot. Siwju tirgû maz prezes, zena par tahm fahka. Seeri karstajà laikà stipri mazinajuschees un maz pehz teem teek prasits. Skahrnôs, swaiga aitas gaļa makfà 10—11 kap. mahrzinà, wehrscha gaļa 9—10 kap. mahrzinà, swaiga zuhkas gaļa 12—14 kap. mahrzinà. Bihdeleti kweeschu milti 3 kap. mahrzinà. Bihdeleta maise ari 3 kap. mahrzinà. — Seens un ahbolinsch — 15 kap. podà. — Lopu tirgû: Dzihwas zuhkas un siweni — stingri, aitas un jehri — puslihdz zeeti. Gowim loti zeetas zenas. Teli turpreti labi pee-eetami. — Malkas tirgus tahds pustukšch, zena zeeta. Salmi teek melleti. ω

Wisjaunakahs sinas.

Kreewu telegr.-agentura.

Peterburgà, 28. Julijà. 27. Julijà Keisareenes Majestete Marija Feodorowna ar Leelfirstu Michailu Aleksandrowitschu no Peterhofas aizbrauza uz Kopenhageni. Winas Majesteti pawadit Peterhofas twaikonu stazijà sanahza Leelfirsti Michails Nikolajewitschs, Georgs un Sergejs Michailowitschi un Oldenburgas prinzis Aleksanders ar Laulato Draudzeni. Pehz tam atbrauza Keisarn Majestetes. Pulksten 3 pehz pusdeenas jachta „Aleksandria" sem Keisareenes karoga aizbrauza uz Kronschtates reidu. Keisars, Keisareene Aleksandra Feodorowna, Leelfirsts Aleksanders Michailowitschs, Oldenburgas prinzis Aleksanders ar Laulato Draudzeni pawadija Keisareeni Mariju lihdz Kronschtates reidai, kur Winas Majestete jachtà „Seemeļa Swaigzne" eesahka zeļojumu uz Kopenhageni.

Brükzê (seemeļa Bohemijà), 8. Aug. (27. Jul.). 26. Julija nakti notika zemes trihzeschana. Zilweki naw gahjuschi bojà. Diwas mahjas ir gandrihz gluschi izpostitas; daudz ziti nami dabujuschi plaisas. Dzelzceļu satiksme ar Komotanu ir pahrtraukta.

Pestà, 8. Augustà (27. Julijà). Breesmigs negaiss, wehtra, pehrkons un krusa peemeklejuschi leelu daļu Ungarijas, nopostidami druwas, noahrdidami ehkas un izlaužami kokus. Skaitzà pluhdi aizrahwuschi lihdz kahdu wihru, par diweem behrneem truhkst sinu. Skahdi rehkina miljoneem leelu.

Londonà, 8. Aug. (27. Jul.). „Daily News" sino 25. Julijà no Atenas: Wakar notika Kandijà kauschanahs. Gubernatoram Hasan-paschà nesen izdarits uzbrukums, pee ka winsch dabujis gruhtu bruhzi. — „Times" sino 25. Julijà no Kandijas: pilsehta ir tagad meeriga, bet bodes ir slehgtas, kara-wihri staigà uzraudzibas dehl pa eelahm. Gubernators ir atspirdzis. Tagad atrodahs pilsehtà 20,000 Muhamedanu, kuri behguschi. Anglijas brunu kugis „Hood" ar generalkonsulu ir atbrauzis.

Sofijà, 8. Augustà (27. Julijà). Pagahjuschà swehtdeenà eelauzahs kahds 50 jahtneeku un 35 kahjneeku leels Turku kara spehka pulks Bulgarijas robeschàs starp Hiskowoju un Hermanli pee Urumkiwi sahdzchas, kuru Turki apsehda. Turki uzmahzahs. Bulgaru sargi schahwa 5 reises; pehz tam Turki atkahpahs. Lihdzsiga sadurschanahs notika otrdeen uz Tatarbazardschika aprinka robeschahm, kur weena Turku nodaļa kahda ofizeera wadibà gribeja eenemt kahdu peekalni, apgalwodama, ka robeschu lihnija ejot tahlak pa lihdzenumu. Kad Bulgaru sargi draudeja schaut, tad Turki atwilkahs atpakaļ. Robeschu sargi dabuja pawehli, ikkatru turpmaku Turku eelauschanos tuhlin aizkawet.

Konstantinopolê, 8. Augustà (27. Julijà). Izrahdahs par pareesu sina, ka 10,000 Mohameda tizigu eelauzuschees Kandijà un izdzinuschi kristitos no winu dzihwokleem. Hasans-paschà pret dumpineekeem neka nepaspehj. Anglijas konsuls kahdà kara kugî aizbrauzis uz Kaneju. Wakar wehstneeki notureja konferenzi, kurà pahrspreeda Kretas kristito un Mohameda tizigo eemihtneeku prasijumus.

Kairà, 8. Aug. (27. Jul.). Pasinojumi par koleeru izrahda, ka schi sehrga no pirmdeenas lihdz zeturtdeenai peenehmusehs; saslima 649, nomira 528 personas.

Kugneeziba.

Sinas par Latweeschu kugeem. John Anna, kapt. Lahns, no Leepajas braukdams, 11. Julijà eegahjis Sunderlandê. Emma, kapt. Melkis, no Arkangelskas izeedams, 11. Julijà sasneedzis Leith. Martin Eduard, kapt. Bitte, 22. Junijà Rihgu atstahdams, 19. Julijà nonahzis Newhavenê. Titana, kapt. Andrus, 24. Junijà no Rihgas izbraukdams, 18. Julijà sasneedzis Bonesu. Anna Mathilde, kapt. Kehse, 15. Maijà no Progreso (Zukatanà) izeedams un uz Danzigu dodamees, 16. Julijà meta enkuru uz Elseneras reida. Conopus, kapt. Oschmuzeneeks, 28. Junijà no Rochestras izbraukdams un uz Rihgu nahkdams, 16. Jul. gahjis Elseneri garam. Der Kurlender, kapt. Melbards, 2. Julijà Harri atstahdams, 13. Julijà nonahzis Cardiffà. Fritz Gustav, kapt. Sausinsch, 17. Julijà izgahjis no Stettines uz Cardiffu. Cyrus, kapt. Snotinsch, 21. Jun. Rihgu atstahdams, 15. Jul. eegahjis Grangemouthà. Kursemneeks, k. Muzneeks, 17. Julijà bijis gataws atstaht Shorehamu un dotees uz Tyne waj Blyth. Ernst David, kapt. Mart. Grehwe, izeedams 7. Julijà no Grimsby uz Degrehamu?, Helsingborgas tuwumà, pee Wiken, 16. Julijà sanahzis kopà ar Norwegu barku „Ocean", kura atradusees uz enkura. Twaikonis „Framat" atwilzis abus kugus weenu no otra un kà izrahdzjees, abi kugi naw nekahdus apskahdejumus zeetuschi un abi turpinajuschi zelu. Ernst David, 18. Julijà peesehgelejis Kopenhagenai. Lucas, kapt. Krohns, 17. Julijà posts no Bridport uz Rihgu. Johannes, kapt. Martinsons, 21. Julijà bijis gataws atstaht Delfhafeni un dotees uz Rihgu. Julia Alide, kapt. Kalninsch, 20. Julijà atstahjis Kronschtati, uz North Alloa eedams. No Rihgas ostas izgahjuschi 20. Julijà Alice, kapt. Wahks, uz Grangemouthu, Juno, kapt. Oslinsch, uz Barry doku, Familie, kapt. Apsche, uz Newcastli. Jupiter, kapt. Krautmans, no Lisabonas braukdams, 13. Julijà sasneedzis St. Ubes. Lucinde, kapt. Ansmans, no Rihgas izeedams 29. Junijà, Waterfordà nonahzis 23. Julijà. Silvia, kapt. Balkitis, no Rihgas braukdams, 19. Jul. eegahjis Swinemindê. Anna Otilie, kapt. Salminsch, no Blyth izbraukdams, 7. Jul. nonahzis Arkangelskà. Alfred, kapt. M. Behrsinsch, Arbroath atstahdams, 19. Jul. sasneedzis Kronstati. Martha Maria, kapt. Muischuls, 19. Jul. atstahjis Stokholmu, uz Portsmouthu dodamees. Johannes, kapt. Martinsons, 20. Julijà izgahjis no Rotterdamas uz Pehterburgu (un newis uz Rihgu, kà sinots senak). Equator, kapt. Sakne, 19. Julijà Londonà lizees pee lahdina eenemschanas uz Pernambuko (Amerikà). Anna Ottilie, kapt. Grinbergs, 22. Junijà no Rihgas izbraukdams, 17. Julijà nonahzis Charlestownà. Aleksanders, kapt. ?, 19. Julijà gahjis Elseneri garam; tapat Mars, kapt. Breinkopfs, uz Perth braukdams.

Rihgas ostà lihdz 27. Julijam peenahkuschi 1016 kugi, to starpà 839 twaikoni un 177 sehgelkugi; izgahjuschi 980 kugi. „Balt. Wehstn."

Tirgus sinas.

Rihgà, 27. Julijà. Labibas tirgus wehl arweenu gurdens. Ahrzemes nepeepraksa, ari peewedumi pastahwigi masi. Kweeschi, Kreewu, uz 123/28 mahrz. pamata 73—80 kap. pudà. Rudzi, Kreewu, uz 120 mahrzinu pamata 50 kap. pudà. Auzas, gaischahs, labakahs 60—62 kap. pudà, schahwetas ausas 48—52 kap. Zarizinas un Liwnas-Jelezas auzas 55—56 kap. pudà. Meeschi, 6-kanschu, schahweti, uz 100 mahrz. pamata, 55—58 k., Kreewu meeschi 57—58 kap., Kursemes meeschi, 102—108 mahrz. smagi, 50—54 kap. pudà. Linsehklas. Stepju sehklas, uz 87 1/2 proz. pamata 101 kap. pudà, brahka sehklas 94 lihdz 95 kap. pudà. Kanepes 100 kap. pudà. Pupas 67 kap. pudà. Sirni 54—64 kap. pudà.

Leepajà, 26. Julijà. Rudzi uz 120 mahrzinu pamata 50 kap. pudà. Auzas pehz winu daschadahm sugahm un labuma 50—64 kap. pudà. Meeschi 51—52 kap. pudà. Linsehklas 95—97 kap. Sirni 54—65 kap. pudà. Klijas pehz winu labuma 42—49 kap. pudà.

Wehstules un atbildes.

J. Wezp. Pamp—ôs. Jums buhtu waijadzejis kaunetees, greestees pee mums ar tahdeem peedahwajumeem. Ir jau zinams, ka Juhs sawus pasihstamos, kuri Jums laikam kaut kà dusmas aizdewuschi, tahdà wihsê gribat „eelikt awizês", bet wehl sliktaki ir, ka Juhs nekaunatees no redakzijas prasit, lai wina Jums pee tam buhtu peepalihdzigas. — **Kr. Krkl. D—gà.** Subteet ween. Kas buhs derigs, to usnemsim un ari atlihdzinajumu par to neleegsim. —

Kreewu papihra naudas kurss.

Berlinê, 10. Augustà (29. Julijà).

100 rubl. selta naudà 330 Wahzu mahrk.
100 „ papihra „ 216¼ „ „

Izdewejs un atbildigais redaktors: **Dr. A. Bielenstein.**
Redaktors: **J. Weissmanis.**

Дозволено цензурою. Рига, 29-го Іюля 1896 г.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawà.

Sludinajumi.

Gahrsenes pagasta walde, Ilukstes aprinkî, dara zaur scho sinamu, ka

nodoklu klaseschana

par 1896/97. gadu starp saweenotà **Gahrsenes** un **Aseres** pagasta lozekleem tiks isdarita weetneeku sapulzê **20. un 21. Augustà 1896. g.;** tamdehl wisus tos, kas wehletos atweeglinajumu dabut, waj tikt no nodoklu maksas atlaisti, usaizina eerastees minetà terminà ar saweem peerahdijumeem, jo wehlakas peedoschanas ne-eewehros.

Gahrsenes pagasta waldê, 24. Julijâ 1896. g. (№ 1073.)

Bauskas Aisdewu un Krahjkases direkzija

pasino beedreem, ka statutwihsigà

generalsapulze

buhs **7. augustà** 1896. g., pulkst. **3ôs** pehz pusdeenas waldes telpâs.

Ja schi generalsapulze dehl nepeeteekoscha beedru skaita newaretu notikt, tad **21. augustà** 1896. g. tiks notureta

otra sapulze

un no ne-atnahkuscheem beedreem peenems, ka wini peekrituschi balsu wairumam.

Deenas kahrtiba:

1) Gada rehkina nolasischana par 1895/96 gadu, pehz stat. § 19.
2) Weena direktora un weena rewisijas komisijas lozekla wehleschana pehz stat. § 14.

Bauskas krahjkasê, 4. Julijâ 1896. g.
(№ 2077.) Direktors: Eduard Eckert.
Kasseers: Gadilhe.

Peenemu katru deenu

sobu flimneekus

no pulksten 9—1 un no 3—6 pehz pusd Kangisern eelâ № 17, Jelgawâ.

Dr. D. Michelsohn.

Kapu peemineklus

no **marmora** un **granita** is **labakà materiala.**

Leelu krahjumu

wisadu **tschuguna kapu krustu** tura weenmehr us lehgera.

Wislehtakàs zenas.

Akmenu poleereschana ar twaika spehku uf galwoschanu.

M. Brauers,

pee Annas wahrteem. blakus literatu kapeem. (Aleksandra prospekts № 4).

Jelgawâ.

Skolenus nem pensijâ Skrihweru eelâ № 34, baroneetes Heyking kdses namâ, **skolotajs**

H. Bahrs.

A. Loginows

Jelgawâ, Katolu eelâ № 2.

Weikals preeksch

tehjas, zukura, kafijas un kolonial-prezem.

Leels lehgeris

wisadu **Kreewijas** un **ahrsemju wihnu, rumu, konjaku, araku, porteru, snabju** un **likeeru.**

Bes tam wehl:

tabaka, zigari, papirosi un tschaulites.

Spehles kahrtis un **krihts.**

Manafotografija

Kangihsern eelâ Nr. 6,

ir uf **pilnigako eerihkota. 3 bildes** par **1 rubli.** Speegelweidigs jaunakàs sortes fotografiju papihrs wisam portrejam.

C. Frey,

Jelgawâ.

Ruhpneezibas kursi.

Aroda kursi: praktiski rokas darbi, musturu sihmeschana, schuhschana, grahmatu weschana, mahjturiba, masgaschana un pleteschana.

Auschanas kurss

pehz Pinnu parauga.

Mahziba sahkses 20. Augustà. Peeteikschanàs nem pretim lihds 8. junijam un atkal no 16. augusta Paleijas eelâ № 28, 1 trepi.

Pensionarenes teek manà eestahdê usnemtas.

Anna Stavenhagen.

Latweeschu etnografiska isstahde

no 1.—31. augustam 1896. g. **Rigâ** no 1.—31. augustam 1896. g.

Nikolaja un Jekaba eelu stuhri.

Isstahdei ir trihs galwenas grupas: 1) **seme un laudis** (tautas tihpi un apgehrbi), 2) **garigas darbibas panahkumi** un 3) **tautas dsihwe un darbi** (ehkas, kugi un laiwas mudulôs un sihmejumôs, kà ari saimneezibas, semkopibas, swejneezibas un darba rihki un ziti mahjruhpneezibas raschojumi). Us isstahdes laukuma atrodàs schahdas Latweeschu tautas buhwes: **Kursemneeku senlaiku dsihwojamà ehka, Widsemneeku senlaiku dsihwojamà ehka,** turiga saimneeka **dsihwojamà ehka is tagadejeem laikeem** un senà **pirts.**

Isstahdes laukumà us sewischki tam mehrkim zeltas skatuwes israhdihs: **Latweeschu tautas paradumus godôs un swehtkôs, daschadus skatus is tautas dsihwes un teikàm** u. t. t., kurus puschkos **daudz dseesmas.** Bes tam buhs **konzerti,** kuru programa sastahwès pa leelakai daldai is Latw. tautas dseesmàm.

Ik deenas spehlès Orschekowska **kara musikas koris.**

Ee-ejas maksa isstahdê: atwehrschanas deenà 1 rubl., turpmakàs deenàs 50 kap., treschdeenàs (kad atwehrs skapjus un pultus, pee kam ari pasneegs isskaidrojumus) 1 rubl.

Passe-partout-biletes preeksch isstahdes maksà 3 rubl., pee kam pirzejam jaeesneedz sawa fotografija.

Ee-ejas maksa uswedumôs un **wokal-konzertôs:** 1 rubl., 50 kap. un 25 kap.

Isstahde buhs atwehrta ik deenas no pulksten 10 rihtà lihds pulksten 6 pehz pusd.

Kursemes kredit-beedribas direkzija dara zaur scho wispahrigi sinamu, ka pa likumkahrtigo brihwlaiku, un proti

no 1. julija lihds 15. augustam incl.,

kredit-beedribas direkzijas daschadas nodalas

tikai pirmdeenàs no pulksten 10 lihds 2,

bet

krahschanas-lahdes pahrwalde

un

uguns-apdroschinaschanas direkzija

bes tam ari wehl

otrdeenàs lihds pulksten 12 pusdeenà

publikai buhs atwehrtas.

Tà kà pirmdeenà 22. Julî eekriht swehtdeena, tad wisas nodalas buhs atwehrtas **otrdeen, 23. Juli,** lihds pulksten 2.

Jelgawâ, 14. Junijâ 1896. g. № 9125.

Direktors: **Baron Foelckersahm.**

II. Sekretars: P. v. Stempel.

„Derbenteeti",

loti garschigu **Kaukasijas dabas wihnu** par **60** kap. pudeli, (pudeli eerehkinot), peedahwà

Brahli Berris,

Jelgawâ, Palejas eelâ № 2, wihna pagrabâ.

Wezaki pehrkat!

Wisàs labakàs grahmatu pahrdotawàs dabonama schahda loti teizama grahmata:

Mahju skolotajs,

jeb:

Palihgs wezakeem pee kristigas behrnu audsinaschanas.

Latweeschu behrnu wezakeem sarakstits un dahwinats no

O. Platscha.

Makfà **50** kap.

Satura rahditajs:

Pirmà nodala: Behrna meesiga audsinaschana. 1) Behrna bariba. 2) Apgehrbs. 3) Dsihwoklis. 4) Slimibas. 5) Kusteschanahs. 6) Sa-aukstescha-nahs. 7) Meers — dusa.

Otrà nodala: Audsinaschanas lihdzekli. 1) Usraudsischana. 2) Pamahzischana. 3) Norahschana. 4) Draudeschana. 5) Apsolischana. 6) Apdahwinaschana. 7) Sodiba. 8) Labà preekschsihme. 9) Aisluhgschana par behrneem. 10) Mihlestiba.

Treschà nodala: Ieradinaschana — tikumi. 1) Tihriba. 2) Kahrtiba. 3) Paklausiba. 4) Pateesiba. 5) Satiziba. 6) Usmaniba. 7) Tikliba. 8) Godpratiba. 9) Darbiba.

Zetortà nodala: Audsinaschana deewbihjaschanà.

Peektà nodala: Behrnu darbi. 1) Spehleschanahs. 2) Mahzibas: a. Religija jeb tizibas mahziba. b. Stahstischana. c. Statischanas un runaschanas mahzibas. d. Rehkinaschana. e. Dseesminas. f. Dseedaschana. g. Lasischana. h. Sihmeschana un rakstischana.

Sestà nodala: Kà wezakeem sawi behrni us skolu sataisami.

Peelikums: **Paidagogikas wehsture.** Ewedums. 1) Kihna — familijas audsinaschana. 2) Indija — kahrtu audsinaschana. 3) Persija — tautas audsinaschana. 4) Egipte — preesteru audsinaschana. 5) Greekisa — daiku un juhtu audsinaschana. a. Greeku behrnibas laiks. b. Greeku jaunibas periode. 1. Schparta. 2. Atehne. c. Greeku wihru periode. Sokrats. d. Greeku wezuma periode. 6) Roma — audsinaschana preeksch dsihwes. a. Romas behrnibas laiks. b. Romas jaunibas laiks. c. Romas wihru periode. Zizerons. d. Romas wezuma periode. 7) Juhdi — Deewa walstibas audsinaschana. a. Juhdu tautas behrnibas periode. b. Juhdu tautas jaunibas periode. c. Juhdu tautas wihru periode. d Juhdu tautas wezuma periode. Atkats.

Rihgas dselsleetawas un maschinu fabrikas sabeedriba

agrak

Roliktawa: **Kahrla eelâ № 11,** pretim Tukuma-Jelgawas dselszela wokzalam.

Felser & Co.

Fabrika: **Aleksandera eelâ № 184.**

peedahwà:

Jaunas kulmaschinas, ar rokahm waj gehpeli dsenamas.

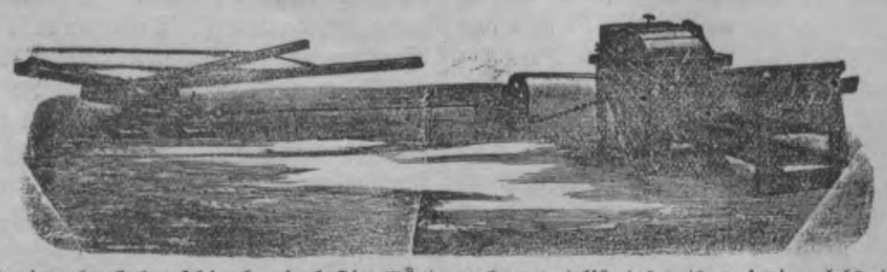

Schihm jaunahm **kulmaschinahm ir kustinams trumeka mantelis,** kas pats no sewim zelahs, tiklihds kulot koka gabali, akmeni u. t. t eeklunhst kukamà trumeli; zaur to sweschas dalas weeglaki war zauri tikt un top **kukamo stiftu un trumeka luhschana attureta.** — Lihds ar to atronahs pee schihm jaunahm maschinahm ihpaschas **patent-kulstiftes,** kuras tihraki graudus isfuk un winus nepahrsit un top ihpaschi wairak isfults, nekà ar weenkahrschahm stiftehm. — Tahlak peedahwajam:

Puzmaschinas, ekseln maschinas, kartufeln un **rahzenu greesejus, wisadus arklus** u. t. t.

Superfosfatus, kaulu miltus.

Lokomobiles un kulmaschinas

ar **twaika spehku** no **Richarda Garret & Sons, Anglijâ,** pehz jaunakahm konstrukzijahm.

Spirtu un brandwihnu

(otschischtschenoje),

no **A. Wolffschmidta, Rigâ; Kalkuhnu spirta** un **rauga fabrikas; Petera Smirnowa, Maskawâ,** un **Petera Kalaschnikowa, Pleskawâ;** tamlihds ari **likeeri, dubult-schnabi, balsamu, konjaku, rumu** un **araku** no **G. G. Bergbohma, Rigâ,** peedahwà par **fabrikas zenàm**

J. Jakobsohns,

Jelgawâ, Akzises eelâ, Nesadomowa namâ, pee tirgus.

Krodseneekeem 10 % pelnas teesa.

L. M. Arensteins,

apteeku pretschu, kimikaliju, parfimerijas un gumijas pretschu weikals,

Jelgawâ, Katolu eelâ № 3,

peedahwà:

Preeksch saftes eewahrischanas: **wanili, wanilinu, kreit-nelkes, kanehli, wijolischu saknes, saftu pehrwes, salizil-skahbumu, waska papihri, parafin-papihri, pergament-papihri** (saftes podu aissteschanai), **pudelu sweki.** — Preeksch atspirdsinaschanàs: **limonadu pastiles, limonadu pulweri, auglu uhdeni, auglu eewahrijumus.** — Preeksch masgaschanàs: wisas pee tam peederigas leetas, kà: **masgaschanàs sahli, preeschu atwasu ekstraktu, sehwelaknu, Kreutznachera sahli** u. t. t. u. t. t. — Preeksch desinfizeereschanas: **karbol-skahbi, dselss-witriolu, klorkalki, neleschetu kalki, desinfekzijas pulweri.** Jauns! **India.** Jauns! (Paschdesinfektors), u. t. t. — Bes tam peedahwaju sawu leelo lehgeri wisadu **pehrwju, gumijas pretschu, odern, odekolonju, seepes, puderi, kemes, sobu birstes, nagla birstes** sahkot no 10 kap. gabalà.

Brihdinajums.

Brahlu Edelsteinu

tabakas fabrika Wilnâ

dara usmanigus zeen. smehketaju kungus, ka jaunislaistais eezeenitais

Wilnas bakuns

„ar gaili"

ir dabonams 1/4 **mahrz. pazinàs** wisôs Jelgawas tabakas un material-pretschu weikalôs.

Luhds eewehrot fabrikas sihmi **„gaili"** un **firmu „Brahli Edelstein, Wilnâ".**

Brihdinajums.

Akmenu siteji

war darbu dabut pee Olaines-Jelgawas schosejas. Japeeteizahs pee kaufmana

K. Zaunberg kga,

Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 2.

Mekleju nomneeku

preeksch sawa 5 puhra-weetu leela dahrsa. — Atdodu to us 24 gadeem. — Nomneekam jatur 6—10 gowis. Salogs 300 rubl.

Karl barons Stempel,

Reges muischà pee Kuldigas.

Wairak kaleju

atron labu un pasiahwigu darbu atslehdsnizà **Dobeles eelà № 27.**

Labu

schahwetu speki

pahrdod

Fr. Weidemanis,

Jelgawâ, pee Dobeles wahrteem.

Leela bleka krahsne

ir lehti pahrdodama. — Peeprasams Dobeles eelà № 22, pee nama saimneeka.

Par sinu

teem, **kas Jelgawà us dsihwi grib apmestees.** Schè **pahrdodami wairak ne wisai leeli nami,** kas 10 lihds 12 % nes, sem labeem nolihgumeem un weeglas nomaksaschanas. Klahtakas sinas pasneedz **Schönfelda** kgs Esera eelà № 22.

---

20 dischleri, kas prot logu un duru pagatawoschanu, atron darbu us tigu laiku pee labas algas Kreslera koku sahgeschanas un dischleru darbu fabrikà Jelgawà.

Koschi

dselss kapu krusti

Koschi dselss kapu krusti.

Koschi dselss kapu krusti.

daschadà leelumà, ar isspeesteem burteem, jaw no 2 rubleem sahkot, peepasigi **krustu pamatu akmeni,** daschadi **krelini, kruzifiksi** un **plahtes** ir weenmehr leelà izwehlê dabonami.

Krustu pamatu akmeni

teek weenumehr **pirkti.**

O. Köhler's,

Jelgawà, Leelajâ eelà № 35.

Brihdinajums.

Tà kà muhsu **papirosi**

„Muschka"

teek no wairak fabrikanteem lihdsigi **pakaltaisiti,** tad luhdsam sawus godajamos konsumentus scho sorti pehrkot labi eewehrot muhsu firmu un walsts ehrgli.

Beedriba **M. J. Bostanjoglo.**

Sahrku magasina

un leels lehgeris **kapu krustu** is marmora, granita un lehjamàs dselss.

Kreetnis darbs! — Lehtas zenas! Ahtra pagatawoschana!

Zeen. publika teek laipni luhgta, pahrleezinaties par darba labumu un mana weikala spehju.

Augstzeenibà **J. Tickum,**

Jelgawà, Katolu eelà № 29.

Karbolineumu

un **karbol-skahbi** pahrdod it lehti

J. Eckerta

apteeku pretschu pahrdotawa

Jelgawa, Katolu eelà № 13.

Печатать разрѣшается полиціею.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla.
(Tè klaht 2 peelikumi.)